

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē
॥ *ēkasaptatitamaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkasaptatitamaḥ sargaḥ ॥

kabandhasyātmakathā svaśarīrasya dāhānantaramḥ tēna
sītānvēṣaṇē śrīrāmāya sāhāyyaṃ dātumāśvāsanam

purā rāma mahābāhō
mahābalaparākramam |
rūpamāsīnmamācintyaṃ
triṣu lōkēṣu viśrutam ॥ 3.71.1 ॥

yathā sūryasya sōmasya
śakrasya ca yathā vapuḥ |
sō'hamḥ rūpamidaṃ kṛtvā
lōkavitrāsanam mahat ॥ 3.71.2 ॥

ṛṣīn vanagatān rāma
trāsayāmi tatastataḥ |
tataḥ sthūlaśirā nāma
maharṣiḥ kōpitō mayā ॥ 3.71.3 ॥

sa cinvan vividhamḥ vanyaṃ
rūpēṇānēna dharṣitaḥ |

tēnāhamuktaḥ prēkṣyaivaṃ
ghōrasāpābhidhāyinā || 3.71.4 ||

ētaḍēvaṃ nṛśaṃsaṃ tē
rūpamastu vigarhitam |
sa mayā yācitaḥ kruddhaḥ
śāpasyāntō bhavēditi || 3.71.5 ||

abhiśāpakṛtasyēti
tēnēdaṃ bhāṣitaṃ vacaḥ |
yadā chittvā bhujau rāma -
stvāṃ dahēd vijanē vanē || 3.71.6 ||

tadā tvaṃ prāpsyasē rūpaṃ
svamēva vipulaṃ śubham |
śriyā virājitaṃ putraṃ
danōstvaṃ viddhi lakṣmaṇa || 3.71.7 ||

indrakōpādidam rūpaṃ
prāptamēvaṃ raṇājirē |
ahaṃ hi tapasōgrēṇa
pitāmahamatōṣayam || 3.71.8 ||

dīrghamāyuh sa mē prādāt
tatō māṃ vibhramō'spṛśat |
dīrghamāyurmayā prāptaṃ
kiṃ māṃ śakraḥ kariṣyati || 3.71.9 ||

ityēvaṃ buddhimāsthāya
raṇē śakramadharṣayam |

tasya bāhupramuktēna
vajrēṇa śataparvaṇā || 3.71.10 ||

sakthinī ca śiraścaiva
śarīrē sampravēśitam |
sa mayā yācyamānaḥ san
nānayad yamasādanam || 3.71.11 ||

pitāmahavacaḥ satyaṃ
tadastviti mamābravīt |
anāhāraḥ kathaṃ śaktō
bhagnasakthiśirōmukhaḥ || 3.71.12 ||

vajrēṇābhihataḥ kālaṃ
sudīrghamapi jīvitum |
sa ēvamuktaḥ śakrō mē
bāhū yōjanamāyatau || 3.71.13 ||

tadā cāsyam ca mē kukṣau
tīkṣṇadaṃṣṭramakalpayat |
sō'haṃ bhujābhyāṃ dīrghābhyāṃ
saṅkṣipyāsmi vanēcarān || 3.71.14 ||

siṃhadvīpimṛgavyāghrān
bhakṣayāmi samantataḥ |
sa tu māmabravīdindrō
yadā rāmaḥ salakṣmaṇaḥ || 3.71.15 ||

chētsyatē samarē bāhū
tadā svargaṃ gamiṣyasi |

anēna vapuṣā tāta

vanē'smin rājasattama || 3.71.16 ||

yad yat paśyāmi sarvasya

grahaṇaṃ sādhu rōcayē |

avaśyaṃ grahaṇaṃ rāmō

manyē'haṃ samupaiṣyati || 3.71.17 ||

imāṃ buddhiṃ puraskṛtya

dēhanyāsakṛtaśramaḥ |

sa tvaṃ rāmō'si bhadraṃ tē

nāhamanyēna rāghava || 3.71.18 ||

śakyō hantuṃ yathā tattva -

mēvamuktaṃ maharṣiṇā |

ahaṃ hi matisācivyaṃ

kariṣyāmi nararṣabha || 3.71.19 ||

mitraṃ caivōpadēkṣyāmi

yuvābhyāṃ saṃskṛtō'gninā |

ēvamuktastu dharmātmā

danunā tēna rāghavaḥ || 3.71.20 ||

idaṃ jagāda vacanaṃ

lakṣmaṇasya ca paśyataḥ |

rāvaṇēna hṛtā bhāryā

sītā mama yaśasvinī || 3.71.21 ||

niṣkrāntasya janasthānāt

saha bhrātrā yathāsukham |

nāmamātraṃ tu jānāmi
na rūpaṃ tasya rakṣasaḥ || 3.71.22 ||

nivāsaṃ vā prabhāvaṃ vā
vayaṃ tasya na vidmahē |
śōkārtānāmanāthānā -
mēvaṃ viparidhāvatām || 3.71.23 ||

kāruṇyaṃ sadṛśaṃ kartu -
mupakārēṇa vartatām |
kāṣṭhānyānīya bhagnāni
kālē śuṣkāṇi kuñjaraiḥ || 3.71.24 ||

dhakṣyāmastvāṃ vayaṃ vīra
śvabhrē mahati kalpitē |
sa tvaṃ sītāṃ samācakṣva
yēna vā yatra vā hṛtā || 3.71.25 ||

kuru kalyāṇamatyartham
yadi jānāsi tattvataḥ |
ēvamuktastu rāmēṇa
vākyam danuranuttamam || 3.71.26 ||

prōvāca kuśalō vaktā
vaktāramapi rāghavam |
divyamasti na mē jñānaṃ
nābhijānāmi maithilīm || 3.71.27 ||

yastāṃ vakṣyati taṃ vakṣyē
dagdhaḥ svaṃ rūpamāsthitaḥ |

yō'bhijānāti tadrakṣa -

stad vakṣyē rāma tatparam || 3.71.28 ||

adagdhasya hi vijñātum

śaktirasti na mē prabhō |

rākṣasaṃ tu mahāvīryaṃ

sītā yēna hṛtā tava || 3.71.29 ||

vijñānaṃ hi mahad bhraṣṭaṃ

śāpadōṣēṇa rāghava |

svakṛtēna mayā prāptaṃ

rūpaṃ lōkavigarhitam || 3.71.30 ||

kiṃ tu yāvanna yātyastaṃ

savitā śrāntavāhanaḥ |

tāvanmāmavaṭē kṣiptvā

daha rāma yathāvidhi || 3.71.31 ||

dagdhastvayāhamavaṭē

nyāyēna raghunandana |

vakṣyāmi taṃ mahāvīra

yastaṃ vētsyati rākṣasam || 3.71.32 ||

tēna sakhyaṃ ca kartavyaṃ

nyāyyavṛttēna rāghava |

kalpayiṣyati tē vīra

sāhāyyaṃ laghuvikrama || 3.71.33 ||

nahi tasyāstyavijñātaṃ

triṣu lōkēṣu rāghava |

sarvān parivṛtō lōkān

purā vai kāraṇāntarē || 3.71.34 ||

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē
araṇyakāṇḍē ēkasaptatitamaḥ sargaḥ ||*